

“UKRAINIAN LABOR NEWS”
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 M. Popovich, Secretary.

Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Влада Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі на розі вулиць Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00
 Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

КАПІТАЛІСТИЧНІ ЛИЦЕМИРИ.

Недавно в швейцарському місті Люкарно заключено між великими капіталістичними державами Європи угоду, про яку капіталістичні газети цілого світа пишуть, що вона буде запорукою миру на землі від нині і до віки. Після заключення цієї угоди, керівників люкарноської конференції, міністрів закордонних справ Франції — Бріана, Англії — Чемберлейна, Бельгії — Вандервельде буржуазія вітала як пророків миру, як людей, що хочуть встановити “на землі мир і в чоловічих благоволені”.

Нічого не сказавши на своїй конференції в Люкарно ці “пророки миру” про те, що капіталістичні війська Франції і Еспанії проливають кров Ріфів в Мароко. Нічого вони не задали про те, що італійські війська в другій частині півдня Африки проливають кров тубільців, завойовуючи огнем і мечем їх країну для кривавого Муссоліні. Ані словом не задали вони про те, щоб заперестати свої інтриги та нарішті встановити мир в многостраждальному Китаю. Таку “недбайість” не закинула їм і капіталістична преса. Бо що ж таке укласти з себе для капіталістів і їх пророків Африка, Китай, Сирія? Кольонія, з неорганізованого населення яких можна точити кров на жертвенник капіталістичного могола. Тому капіталістичні дипломати, на своїй конференції в Люкарно ані словом не задали про те, що народам цих країн також належить мир. Одиний народ, з яким вони говорили в Люкарно про братерське співжиття і спільне грабництво кольоній — були німецькі капіталісти. Для спільного ділання капіталістів Франції, Англії, Бельгії і Італії бракувало, хоч потовчового, але ще досить живучого, німецького капіталу. Тепер вони його дістали і, під агуки власних гармат в горах Ріфів та на полях Сирії, почали лицемірно кричати про всевітній мир.

Вернувши з конференції в Люкарно, фашистський диктатор Муссоліні перший заговорив про те, як він розуміє мир. Він сказав, що багетями, гарматами, трішльми газами та кровю італійських робітників він збудує “третю Італію”, Італію більшу як за часів панування Риму.

Як розуміє мир капіталістична Франція, керівництвом Ліги Націй та конференції в Люкарно, показала її робота в Сирії.

Сирія, бунта провинція Туреччини перед війною і близька сусідка Палестини, є тепер під “протекторатом” Франції. Ще як в 1919 році Ліга Націй роздавала капіталістичним державам мандати на різні землі країни, вона дала Франції мандат над Сирією, а Англії над Палестиною та Мезопотамією.

Сирія і Палестина — це “святі землі” для християн, отже треба було відібрати їх від магометанської Туреччини та віддати християнським державам. Але як тільки на ті землі ступила нога християнських правителів, від тої без перестанку там ллється кров місцевого населення.

Останні, цензуровані вісті з Сирії доносять про страшний вандалізм французького війська в місті Дамаску. Дамаск — це історичне місто, назву якого дуже часто задується в біблій, місто, в якому не раз проповідував свою науку Ісус Христос, як каже так та біблія. Це місто зруйнували французькі капіталістичні вандали. З гармат, з аеропланів вони бомбардували його, паляли будинки, вбивали населення, не пропускаючи про це вістей до широкого світа.

А люкарноські дипломати замальовув тимчасом людям очі миром. Пятдесят тисяч свіжого війська послає Франція в Сирію; Пенлеве, прем'єр Франції, сам заявляє в французькому парламенті, що Франція за один місяць, від 15. липня до 15. серпня, втратила в Мароко і Сирії 8,585 жовнівів, що погляди в бою з Ріфами і Друзамі — а капіталістична преса, а за нею і продажна преса різних недолжків, розписується про мир та славословить люкарноських дипломатів.

Таке лицемірство капіталістів. Так вони за посередництвом своєї сильної преси туманять людський розум, ширять обману, а самі тимчасом загребують нові кольонії, бо там є нафта, копалині, різні мінерали, непорушені природні багатства і дешева сила тубільного населення, що його багнетом і нагайкою капіталісти хочуть зробити своїми невідьниками.

І так буде доти, доки працюючі маси будуть вірити капіталістичним брехунам і капіталістичній пресі, доки організовані робітники не виступлять активно під проводом комуністичних партій проти цих світових грабників, доки само населення повенолених кольоній і повенолених націй взагалі не розуміє, що їх визвіль прийдє тільки під комуністичними гаслами і в спільній боротьбі з організованими робітниками і селянами цілого світа проти спільного ворога — світового капіталу.

Робітник.

СПРАВА, ЯКОЇ НЕ МОЖНА ПРИСПИЯТИ АНІ НА ХВИЛИНУ!

Такою справою є листопадова кампанія допомоги робітничо-фармерській пресі.

Чи Ви вже зробили що для цієї справи? Бо вже одна половина місяця листопада минає. Так же скоро мине й друга. І що тоді скажете Ви собі, як що Ви нічого не зробили для поширення і зміцнення своєї преси?

В сьогорічній листопадівій кампанії “Українські Робітничі Вісті” дали гасло: “Одну тисячу нових передплатників для “Укр. Роб. Вістей”! Лише одну. На кілька тисяч читачів це аж надто легкий до виконання кліч.

А коли-б так кожний теперішній читач поставив собі за обов'язок придбати хоч одного-двого передплатника для свого часопису? Поставив собі за обов'язок і виконав його!

Це, арешто, аж не так вже й трудно. А для газети, для організації, це була-б найкраща прислуга. Така допомога була-б лордства за всі пресові фонди. Бо тоді читачі “Укр. Роб. Вістей” аряду подвоїлася-б.

Однчасно зроста-б і ряди наших організацій по всіх уездах.

Товаришу робітнику й фармере! Великою приємністю і користю буде для Вас, коли ваш сусід буде читати “Укр. Роб. Вісті”. Бо прочитавши, ви обидва будете ділитися враженнями і думками з прочитаного, Ви можете один другому розібратися в тяжких та неясних питаннях. Газета зробить вас щільніми добрим сусідами, але й приятелями, товаришами.

Тож коли ви вже є передплатником “Укр. Роб. Вістей”, постарайтеся, щоб ваш сусід по праці чи по мешканню також став їх передплатником і то цього місяця.

ЖУРНАЛИ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Протягом 1925 року Радянська Україна збагатилася прекрасними політичними, науковими і літературними та кооперативними журналами, що видаються українською мовою. Є журнали прекрасно ілюстровані. Нижче наводимо коротке перечислення таких журналів за “Культурою і Побутом”, літературним додатком до харківських “Вістей”.

Сільсько-господарські та природничі.

“Агроном”, виходить в Києві. “Земельник”, місячник, містить статті з громадського, професійного, кооперативного та сільсько-господарського життя, виходить в Харкові. “Пасичник”, місячник, виходить в Прилуках, на Полтавщині. “Погода й життя”, виходить в Києві. “Полтавський селянин”, містить статті з сільсько-господарського та політичного життя, виходить в Полтаві. “Радянський Селянин”, місячник, видається по-українськи для масового поширення серед селян, виходить в Харкові. “Степове господарство”, виходить в Катеринославі.

Наукові.

“Україна”, двомісячник українознавства, орган історичної секції Всеукраїнської Академії Наук, виходить в Києві. “Записки історично-філологічного відіу ВУАН”, виходить в Києві під редакцією М. Грушевського. “Бюлетень Кабінету Антропології та Етнології ім Вовка”, виходить в Києві.

Партійні.

“Комунар”, місячник, виходить в Києві, розрахований на Правобережжя. “Молодий Більшовик”, орган Центрального Комітету Спілки Комуністичної Молоді, виходить в Харкові. “Селянин України”, журнал для жіноцтва, місячник, містить статті на політичні та громадські теми, має літературний відділ.

Літературно-наукові та громадські.

“Червоний Шлях”, великий місячник, містить статті на політичні, громадські, наукові теми, має великий науковий відділ, виходить в Харкові. “Життя й Революція”, місячник, містить статті з політики, економіки, марксизму, культури й мистецтва, науки й техніки, виходить в Києві.

Універсальні та науково-популярні.

“Всесвіт”, ілюстрований універсальний двотижневик, видає газета “Вісті”, в Харкові. “Глобус”, такий-же самий двотижневик, видає газета “Пролетарська Правда” в Києві. “Знання”, щотижневик, один з найбільш поширених журналів, ілюстрований, виходить в Харкові. “Зоря”, літературно-науковий журнал, місячник, виходить в Катеринославі.

Місцеві.

“Радянська Освіта”, великий місячник, містить статті з громадського та педагогічного життя, виходить в Харкові. “Шлях Освіти”, педагогічний журнал-місячник, розрахований на середнього педагога. “Наша Освіта”, двотижневик, виходить в місті Сумах. “Селянський Будинок”, виходить в Харкові. “Український Вістунік рефлексології та експериментальної педагогії”, виходить в Харкові. “Студент Революції”, місячник, журнал для студентства, виходить в Харкові.

Кооперативні.

“Нова Громада”, двотижневик, виходить в Києві, крім кооперативних справ, має літературний відділ. “Сільський Господар”, двотижневик, видає Господарський Союз, в Харкові.

Медичні.

“Українські Медичні Вісті”, орган Київського Медичного Інституту.

Професійні.

“Робітник Освіти”, двотижневик, обговорює питання з життя робітників освіти на Україні, виходить в Харкові. “Сільсько-господарський Пролетар”, двотижневик, орган робітників землі й ліса, виходить в Харкові. “Службовець”, двотижневик, орган радянських службовців, виходить в Харкові. “Цукроварень”, двотижневик, орган спілки робітників цукроварень, виходить в Харкові. “Червоний Зв'язок”, двотижневик, орган робітників зв'язку.

Бібліографічні.

“Нова Книга”, місячник, журнал критики й бібліографії, виходить в Харкові. “Літопис Українського Друку”, орган державної бібліографії У. С. Р. в Харкові.

Літературні.

“Плужанин”, орган селянських письменників “Плуг”, місячник, виходить в Харкові. Недавно також почав виходити журнал “Червоний Клич”, орган Міжнародної Організації Допомоги Революціонерам.

“Всесвіт”, ілюстрований універсальний двотижневик, видає газета “Вісті”, в Харкові.

Це є короткий огляд періодичних журналів українською мовою на Україні. Виходить також велика кількість журналів російською мовою та мовами національних меншостей.

“Музика”, місячник, присвячений музичній культурі, видає Музичне т-во ім. Леонтовича в Києві. Недавно почав виходити в Харкові журнал “Берець”, робить заходи до видавання театрального журналу.

Педагогічні та освітні.

“Радянська Освіта”, великий місячник, містить статті з громадського та педагогічного життя, виходить в Харкові. “Шлях Освіти”, педагогічний журнал-місячник, розрахований на середнього педагога. “Наша Освіта”, двотижневик, виходить в місті Сумах. “Селянський Будинок”, виходить в Харкові. “Український Вістунік рефлексології та експериментальної педагогії”, виходить в Харкові. “Студент Революції”, місячник, журнал для студентства, виходить в Харкові.

Кооперативні.

“Нова Громада”, двотижневик, виходить в Києві, крім кооперативних справ, має літературний відділ. “Сільський Господар”, двотижневик, видає Господарський Союз, в Харкові.

Медичні.

“Українські Медичні Вісті”, орган Київського Медичного Інституту.

Професійні.

“Робітник Освіти”, двотижневик, обговорює питання з життя робітників освіти на Україні, виходить в Харкові. “Сільсько-господарський Пролетар”, двотижневик, орган робітників землі й ліса, виходить в Харкові. “Службовець”, двотижневик, орган радянських службовців, виходить в Харкові. “Цукроварень”, двотижневик, орган спілки робітників цукроварень, виходить в Харкові. “Червоний Зв'язок”, двотижневик, орган робітників зв'язку.

Бібліографічні.

“Нова Книга”, місячник, журнал критики й бібліографії, виходить в Харкові. “Літопис Українського Друку”, орган державної бібліографії У. С. Р. в Харкові.

Літературні.

“Плужанин”, орган селянських письменників “Плуг”, місячник, виходить в Харкові. Недавно також почав виходити журнал “Червоний Клич”, орган Міжнародної Організації Допомоги Революціонерам.

токефальна Рипинде. Втекло тебе те, що Муся сказав, що ціла арія православних єпископів: єпископи виленський, хадкедонський, Германос з Сардес, буювинський і інші благословили православну автокефальну церкву на службу польській шляхті.

Ми там не були, не бачили, але таке пишуть українські націоналістичні газети в Галичині: “Діло” і “Новий Час”. Остання з 27. вересня вмістила навіть на першій сторінці фотографії п'ятих єпископів та митрополитів, що репрезентували царгородського патріярха і від його імені благословили православну церкву під Польщею, як “польонізаційно-адміністративний чинник польського уряду”. (“Діло” з 18. вересня.)

“Укр. Голос” переконує нас (лайкою), що це значиння автокефальної церкви полягає в тому, що вона ні від кого не залежить і каже:

“Се-ж і це значиння автокефальності. Автокефальна церква значить буквально “самоголова”, або самоїстиа, така, що не принає ніякого чужого голови над собою”.

“Взагалі кожна православна церква є автокефальна, одна від другої незалежна. Автокефальність є правом для православних церков. Деякі православні церкви називають своїх голов патріярхами, інші їх митрополитами, але ніякий патріярх ні ніякий митрополит не має ніякої власті ні над другими патріярхами, ні над митрополитами других автокефальних церков. Обидва їх не якийсь видний голова, тільки єдиність віри”.

От-такі струже Рипиндя.

Нам, що не маємо часу і потреби студувати різні церковкові канони, лишалося-б хіба скласти перед Рипиндею руки і сказати — “вірую”, коли-б... коли-б не було очевидців тої автокефальної комедії, що мала місце в Варшаві в днях 14. по 16. вересня 1925 р.

Отже ми даємо в цій справі слово українським націоналістичним газетам в Галичині та українським націоналістичним сенаторам в Варшаві. Нехай вони скажуть, чи “автокефальні”, це значить “самоголова” і незалежна, чи вона означає те, що ми писали в статті “Обидві вони однакові”.

“Новий Час” з 27. вересня пише:

“Задачу тойже уряд (польський) утворити шарваську митрополію і у самостійності та таким робом узалежити православну церкву від польської адміністраційної влади, тим самим приваляти “креси” через опанування душ до Варшави”. Уряд став добути для автокефальної православної церкви в Польщі благословенства, себто формальні визнання, патріярхів інших церков.

Довго йшли старани про ті благословенства. Часопис писали свого часу про це, що ОДИН ЛИШЕ ЦАРГОРОДСЬКИЙ ПАТІЯРХ ОДЕРЖАВ ВІД ПОЛЬСЬКОГО УРЯДУ 30,000 ШВАЙЦАРСЬКИХ ФРАНКІВ. Але по двох роках вдалося польському уряду їх добути і ось по прочитанню відповідного писма царгородського патріярха, проголошено дня 18. вересня

Цю автокефалію, говорить в декларції, затвердив “підозрілий в продажности патріярх Григорій”.

Оце-ж тоби, Рипиндю, і “самоголова”, автокефальна, головою якою і польський президент Волцховскі. А поки він здобув ту автокефалію, то завилував коло різних патріярхів так само, як колись Свинстун та Кудрик обвивали пороги царславних єпископів Платова та Александра, а діставши від них копійки, поцідували пантофлю сирійського єпископа Германоса... І проте лишилися “самоголовними”.

То-ж краще, Рипиндю, на того брешти, чий хліб їси.

к. р. автокефально православної церкви в Польщі”.

Ось як виглядає “самоголова” автокефалія. 30,000 франків дістав за неї від польського уряду один тільки царгородський патріярх.

“Укр. Голос” каже, що “автокефалія”, ніяким царгородським патріярхам ні жадним іншим не підлягає, бо вона є “самоголова”.

А львівське “Діло” з 18. вересня пише, як “царгородський патріярх вислав окрему численну делегацію до Варшави на свято офіційного проголошення автокефалії православної церкви в Польщі”. “Діло” наводять склад делегації, в яку входили різні митрополити, з Константинополя товаришів делегації представник польського міністерства закордонних справ Лось; при переїзді через Станіславів і Львів вітали делегацію польські воеводи Львож і Гарапін, а на галицько-румуновській границі вітали сьнітинський староста.

Після того, як православний автокефалі в Польщі причислено було головою польської шляхти, відбулися сніданки, обіди і вечери митрополитів в президента Войцеховского, прем'єра Грабского та міністра закордонних справ Ськідньського. Таке пише львівське “Діло” і закінчує:

“Таким чином “автокефалія” православної церкви в Польщі став фактом довершеном. Не маючи опору ні в сильних православних центрі, ні у свідомих своїх визнаців, вона перетворюється в польонізаційно-адміністративний чинник польського уряду”.

Львівське “Діло” з 20. вересня містить декларцію чотирох українських сенаторів в Польщі і одного посла, в якій ці сенатори ось що кажуть:

“В дні 16. вересня 1925 Варшава-обходила свято “побди польської державної ідеї” себто свято БІЗВІДКЛИЧНОГО ПІДЧИНЕННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВІТСЬКІЙ ПОЛІТИЧНІЙ ВЛАДІ. В дні 16. вересня 1925 православною церквою формально стала автокефальною, себто незалежною від московського православного центра, АЛЕ ЗА ТЕ ВІПОВІ ЗАЛЕЖНОЮ ВІД ПОЛЬСЬКОЇ СВІТСЬКОЇ АДМИСТРАЦІЇ, ВІД ПІ БАЖАНЬ І ЗАБАГАНЮК”.

Цю автокефалію, говорить в декларції, затвердив “підозрілий в продажности патріярх Григорій”.

Оце-ж тоби, Рипиндю, і “самоголова”, автокефальна, головою якою і польський президент Волцховскі. А поки він здобув ту автокефалію, то завилував коло різних патріярхів так само, як колись Свинстун та Кудрик обвивали пороги царславних єпископів Платова та Александра, а діставши від них копійки, поцідували пантофлю сирійського єпископа Германоса... І проте лишилися “самоголовними”.

То-ж краще, Рипиндю, на того брешти, чий хліб їси.

Цей місяць присвячений для преси. Всі ми мусимо працювати, аби зібрати як найбільше нових читачів для нашої преси. Але мусимо також пам'ятати, що ми повинні діставати дійсних читачів, а не лише передплатників. Коли заходило до нашого товариша по праці за передплатою, то стараймося в той самий час витягнути його й до нашої організації. Лише член організації може бути добрим читачем робітничої преси.

То-ж, не марнуймо часу, бо він для нас дуже дорогий. Ідїм між робітників та пошлюймо їм справу робітничої організації і преси!

Ми мусимо в цій місяць дістати одну тисячу нових читачів для нашої газети “Українські Робітничі Вісті”, а тисячу нових членів для нашої робітничої організації!

Слова мусять перетворитися в діла!

M. C.

КАТАСТРОФАЛЬНИЙ ЗРИСТ БЕЗРОБІТТЯ В ПОЛЬЩІ.

Офіційний звіт, оголошений в останне на сьомий комісії суспільної опіки, називає число 196,000 зареєстрованих безробітних. Однак на ділі безробіття зростає буквально з дня в день. Телеграми доносять, що застїй у лодзькій промисловій окрузі вийме в цих днях дальших 50,000 робітників з посад. Величезна кількість діяльних ще фабрик і робітень вправді затруднює робітників, але не виплачує їм платні, цякаючи в день виплати по кілька золотих на голову. Багато підприємств зредукувало до половини-дві праці. Зріст безробіття при пануючих економічних і політичних відносинах є маревом соціальних заврушень, які можуть в основі струснути державою.

НА ПЕРЕЛАЗІ.

Аматори Драмгуртка при У. Р. Д. в Вінніпегу будуть грати в суботу, 14. листопада на перелазі. Прийдїть і подивитись, як грають на перелазі.

Щодо тих, що вже “орайт”, то треба сказати так: “Ви вже все знаєте, то будь ласка на-

ЧИ АВТОКЕФАЛІЯ — САМОГОЛОВА, ЧИ З ЧУЖОЮ ГОЛОВОЮ.

В якійсь комедії, здається в Польщі. Тай даремнієнько, Рипинде ти лаєш Муся. Лай “Діло”, а те тебе чортяка вхопить за мої гроби?”

Отак саме й Рипиндя розкричався в “Укр. Голосі” з 4. листопада на Муся за статтю “Обидві вони однакові”, вміщену в “У.Р.В.” з 27. жовтня. В тій статті вдалося за українськими газетами з Галичини про присягу православної церкви на вірність шляхетській

Польщі.

Але-ж не те втекло тебе, ав-

ОДНО З ДВОХ.

Деякі робітники мають дуже мильне поняття про робітничі справи. Таких робітників можна найти й між українським робітництвом. Вони називають себе клясово свідомими, але до робітничої організації не належать. Читайте робітничу пресу, але лише так холоднокровно, як-би читали яку будь капіталістичну шмату. Кажу, холоднокровно, бо не зацікавлені тим, щоби поширити робітничу пресу, заглянути до свого сусіда, брата, товариша, чи й вони читають та передплатують робітничу пресу.

Такі одиниці, хоч й називають себе “клясово свідомими”, хоч “симпатизують” з робітничою організацією, не можуть уважатися за дійсних членів свідомого робітничого суспільства. Бо бути ніби свідомим, а стояти поза організацією, не виповняти частини організаційної праці — це не простиме. Для клясово свідомих робітників не вистарає бути лише “симпатиками” своєї кляси, організації і преси, а треба бути працівниками, провідниками, передньою стороною, помагати в будові тої організації і преси, яка вказує правильний шлях для пош-

рення свідомости.

А то ще трапляється й таке: вписався товариш до робітничої організації, платив через пару років свої вкладки, а відтак виступив. Запитай його, чого він виступив, то він скаже: “Я орайт”. Хай ті належать, що ще нічого не знають! А інший знову виступив тому, що він колись вніс внесок і Йолднокровно, бо не попер. Ще інший виступив, бо він не міг бути в організації через якусь там члена. Чи можна такі поступки назвати клясовою свідомістю? Ні. Коли член належить до організації, то він мусить знати, що в організації є більше членів і кожний член має свої погляди та думки. Треба числитися з голосом всего членства. Одиниці не повинні бути на перешкоді в організації. Організація є створена самими робітниками й належить до них. Тому не можна говорити, що “я не можу належати до організації через Василя, або Івана”. Так може говорити лише звичайна собі людина, а не свідомий член робітничої кляси.

Щодо тих, що вже “орайт”, то треба сказати так: “Ви вже все знаєте, то будь ласка на-

Муся.